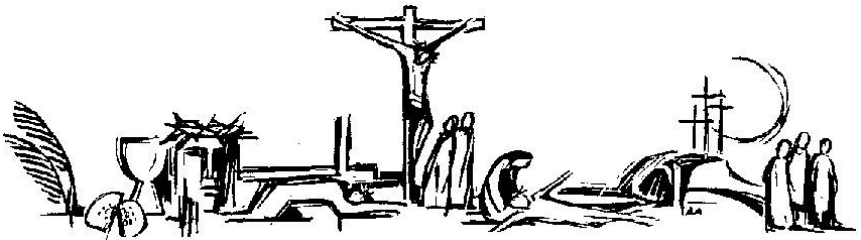

*Deze donderdagavond is geen doordeweekse avond.
Déze avond is immers onlosmakelijk verbonden
met Goede Vrijdag en Paaszaterdag.*

*Witte Donderdag laat ons zien
hoe een mens tot het uiterste kan gaan in de liefde.
Liefde, niet voor één persoon, maar voor alle mensen.
Liefde die alles omvattend is, alles doorstralend.
Liefde die wonderen doet, die alles vermag,
en waarvan sommigen denken dat ze niet bestaat:
Liefde die in zich vreugde draagt en verdriet
omdat ze alles overstijgt,
zelfs de grens tussen droefheid en vreugde.*

HOOGMIS
WITTE DONDERDAG
28 maart 2024 in Franeker
m.m.v. samengesteld koor

LIED BIJ AANVANG

*Gedenken wij dankbaar de daden des Heren.
Zijn leven, zijn dood en verrijzenis.
En dat wij oprecht tot Jezus ons bekeren,
die onze God en leidsman ten leven is.*

*Hoe hadden wij onze bestemming vernomen,
was Jezus de weg niet ten einde gegaan.
Wie zouden wij zijn, als Hij niet was gekomen,
om in zijn Lichaam onze dood te doorstaan.*

*Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.*

*Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam,
als graan in de aarde gestorven zijt.
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.*

KRUISTEKEN EN GENADEVERKONDIGING

Voorg.: In de naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest.

Allen: *Amen*

Voorg: De genade van onze Heer Jezus Christus,
de liefde van God,
en de gemeenschap van de heilige Geest
zij met U allen.

Allen: *en met uw Geest*

INLEIDING

OM VERGEVING

Allen: *Ik belijd voor de almachtige God
en voor u allen,
dat ik gezondigd heb in woord en gedachte,
in doen en laten,
door mijn schuld, door mijn schuld,
door mijn grote schuld.
Daarom smee ik de heilige Maria,
altijd maagd,
alle engelen en heiligen,
en u, broeders en zusters,
voor mij te bidden tot de Heer, onze God.*

Marco: Moge de almachtige God
zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven
en ons geleiden tot het eeuwig leven.

Allen: *Amen*

Kyrie (Mis VIII)

Kýrie, eléison. Kýrie, eléison.
Christe, eléison. Christe, eléison.
Kýrie, eléison. Kýrie, eléison.

*Heer, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons
Heer, ontferm U over ons*

Gloria (Mis VIII)

Glória in excelsis Deo,
Et in terra pax hominibus, bonæ voluntátis.

Laudamus te.
Benedicimus te.
Adorámus te.

Glorificámus te.

Gratias ágimus tibi, propter magnam glóriam tuam.

Dómine Deus, Rex cæléstis,

Deus Pater omnipotens.

Dómine Fili unigenite, Iesu Christe.

Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris.

Qui tollis peccáta mundi, miserére nobis.

Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecatióem nostram.

Qui sedes ad dexteram Patris, miserére nobis.

Quóniam tu solus Sanctus.

Tu solus Dóminus.

Tu solus Altíssimus, Iesu Christe.

Cum Sancto Spíritu: in glória Dei Patris.

Amen.

Eer aan God in den hoge.

en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft.

Wij loven U

Wij prijzen en aanbidden U.

Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning, God almachtige Vader.

Heer eniggeboren Zoon: Jezus Christus

Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader:

Gij die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Gij die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed.

**Gij die zit aan de rechterhand van de vader,
ontferm U over ons.**

Want Gij alleen zijt de Heilige.

Gij alleen de Heer.

**Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus
met de heilige Geest: in de heerlijkheid van God de Vader.**

Amen.

GEBED

BEZINNING

SCHRIFTLIZING

Uit het boek Exodus:

In die dagen richtte de Heer
het woord tot Mozes en Aäron in Egypte en sprak:
“Deze maand moet u beschouwen als de beginmaand,
als de eerste maand van het jaar.
Maak aan heel de gemeenschap van Israëel
het volgende bekend:
Op de tiende van deze maand
moet ieder gezin een lam uitkiezen, ieder huis een lam.
Als een gezin te klein is voor een lam,
dan moeten ze rekening houdend met het aantal personen
samen doen met de naaste buurman.

Bij het verdelen van het lam
moet rekening worden gehouden met ieders eetlust.
Het lam moet gaaf zijn,
van het mannelijk geslacht en eenjarig.
U kunt er ook een schaap of een geit voor nemen.
U moet de dieren vasthouden
tot aan de veertiende van de maand.
Dan moet heel de verzamelde gemeenschap van Israëel
ze slachten in de avondschemering.

Vervolgens moet u wat bloed nemen
en dat uitstrijken over de beide deurposten
en over de bovenbalk van de deur
van alle huizen waar het lam gegeten wordt.
In dezelfde nacht moet het vlees gegeten worden,
op het vuur gebraden.
Het moet gegeten worden
met ongezuurd brood en bittere kruiden.

En dit is de wijze waarop jullie het lam moeten eten:
uw lendenen omgord,
uw voeten geschoeid en uw stok in de hand.
Haastig moeten jullie het eten,
want het is Pasen voor de Heer.

Deze nacht zal Ik door Egypte gaan
en alle eerstgeborenen van Egypte,
zowel mensen als dieren zal ik slaan.

Aan alle goden van Egypte zal Ik het vonnis voltrekken.
Maar het bloed aan de huizen
zal een teken zijn dat jullie er wonen
Als Ik het bloed aan uw huizen zie zal Ik jullie voorbijgaan.
Geen vernietigende plaag zal u treffen als Ik Egypte sla.
Deze dag moeten jullie tot een gedenkdag maken,
jullie moeten hem vieren als een feest ter ere van de Heer.
Van geslacht tot geslacht
moeten jullie hem als een eeuwige instelling vieren”

Het woord van de Heer – *Wij danken God*

ORGELSPEL

BEZINNING

SCHRIFTLIZING

Uit de eerste brief van de heilige apostel Paulus
aan de christenen van Korinte

Broeders en zusters,
Zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen
die ik u op mijn beurt heb doorgegeven:
dat de Heer Jezus in de nacht
waarin Hij werd overgeleverd brood nam
en na gedankt te hebben het brak en zei:
“Dit is mijn lichaam voor u.
Doet dit tot mijn gedachtenis.”

Zo ook nam Hij na de maaltijd de beker met de woorden:
"Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed.
Doet dit elke keer dat gij hem drinkt tot mijn gedachtenis.

"Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt
verkondigt gij de dood des Heren totdat Hij wederkomt.

Het woord van de Heer – *Wij danken God*

PASSIELIED

*Alles wat over ons geschreven is,
gaat Hij volbrengen deze laatste dagen,
alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.*

*Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
Aan U o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.*

BEZINNING

HET HEILIG EVANGELIE

Evangelie van Jezus Christus, volgens Johannes.....

Het paasfeest was op handen.
Jezus, die wist dat zijn uur gekomen was,
om uit de wereld over te gaan naar de Vader
en die de zijnen in de wereld bemind had
gaf hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

Onder de maaltijd,
toen de duivel reeds aan Judas Iskariot, de Zoon van Simon,
het plan had ingegeven om Hem over te leveren,
stond Jezus van tafel op.

In het bewustzijn dat de Vader
Hem alles in handen had gegeven
en dat Hij van God was uitgegaan en naar God terugkeerde,
legde Hij zijn bovenkleren af,
nam een linnen doek en omgorde zich daarmee.
Daarop goot Hij water in een wasbekken
en begon de voeten van zijn leerlingen te wassen
en met de doek, waarmee Hij omgord was, af te drogen.

Zo kwam Hij echter bij Simon Petrus die echter tot Hem zei:
“Heer, wilt Gij mij de voeten wassen?”

Jezus gaf Hem ten antwoord:
“Wat ik nu doen, begrijp je nog niet,
maar later zul je het inzien.”
Toen zei Petrus tot Hem:
“Nooit in der eeuwigheid zul je me de voeten wassen!”.

Jezus antwoordde Hem:
“Als je je niet door Mij laat wassen,
kun je Mijn deelgenoot niet zijn.
Daarop zei Simon Petrus tot Hem:
“Heer, dan niet alleen mijn voeten,
maar ook mijn handen en mijn hoofd.”

Maar Jezus antwoordde:
“Wie een bad genomen heeft
behoeft zich niet meer te wassen, tenzij de voeten.
Hij is immers helemaal rein.
Ook Gij zijt rein, ofschoon niet allen.”
Hij wist immers wie Hem zou overleveren.
Daarom zei Hij: “Niet allen zijt Gij rein”.

Toen Hij dan hun voeten had gewassen,
zijn bovenkleren had aangetrokken
en weer aan tafel was gegaan,
sprak Hij tot hen: “Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb?
Jullie spreken mij aan als Meester en Heer,
en dat doen jullie terecht want dat ben Ik.
Maar als Ik, de Heer en Leraar uw voeten heb gewassen,
dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen.
Ik heb jullie een voorbeeld gegeven,
opdat jullie zouden doen zoals Ik jullie heb voorgedaan”.

Toen Jezus dit gezegd had, werd Hij ontroerd en verklaarde:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg jullie:
een van jullie zal mij overleveren.”
De leerlingen keken elkaar aan,
in het onzekere wie Hij bedoelde.

Een van de leerlingen,
degene die door Jezus bemind werd,
lag dicht tegen Jezus aan.
Simon Petrus gaf hem een teken en vroeg hem:
“wie bedoelt Hij?”
Toen leunde deze tegen Jezus borst en zei tot Hem:
“Heer, wie is het?”

Jezus antwoordde:
“Hij is het aan wie Ik het stuk brood zal geven
dat Ik ga indopen”.

Na het stuk brood te hebben ingedoopt,
reikte Hij het toe aan Judas Iskariot.
En toen deze dit had aangenomen,
voer de satan in Hem.
Jezus zei Hem:
“Wat je te doen hebt, doe dat spoedig”.

Niemand van de aanwezigen
begreep waarom Jezus dit hem zei.

MUZIKAAL INTERMEZZO

INLEIDING VOETWASSING

ORGELSPEL TIJDENS VOETWASSING

VOORBEDE

INZAMELING GELDELIJKE GAVE

Voor de Vastenactie

OFFERGAVEPROCESSIE

OFFERANDELIEDEREN

Waar vriendschap heerst

Pastoor: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.

Allen: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.

Pastoor: Christus liefde heeft ons tot eenheid gebracht,
laat ons juichen en blij zijn in Hem!
Laat ons oprecht beminnen de God die leeft,
en van harte goed zijn voor elkaar.

Koor: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.
Allen: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.

Voorzang: Laat ons dus, nu wij hier tezamen zijn,
zorgen dat er geen verdeeldheid heerst!
Geen wrok meer, geen onenigheid,
moge Christus in ons midden zijn!

Koor: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.
Allen: Ubi Caritas et amor, Deus ibi est.

Gij zelf zijt.....

***Gij zelf zijt, Heer, het levend Brood,
gebroken voor ons heil.
De band die ons tezamen houdt,
Gij die verzezen zijt.***

***Die nacht dat Hij verraden werd,
brak Hij het brood en zei:
'eet allen van dit brood, het is,
mijn Lichaam voor uw heil'.***

***'Ik ben het Brood dat leven geeft,
aan wie in Mij gelooft:
Ik doe hem opstaan uit de dood
wanneer Ik wederkeer'.***

***Wij delen thans hetzelfde Brood
tot opbouw van de Kerk.
't Geloof dat ons tot eenheid brengt
in de verzezen Heer.***

AANBIEDEN GAVEN AAN GOD

GEBED OVER DE GAVEN

DE GEZONGEN PREFATIE

Pastoor: De Heer zal bij U zijn
Allen: *De Heer zal U bewaren*
Pastoor: Verheft uw hart
Allen: *Wij zijn met ons hart bij de Heer.*
Pastoor: Brengen wij dank aan de Heer onze God.
Allen: *Hij is onze dankbaarheid waardig.*

Pastoor:

SANCTUS (Mis VIII)

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus sabaoth.
Pleni sunt cæli et terra, glória tua.
Hosánna in excélsis.
Benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Hosánna in excélsis.

Heilig, Heilig, heilig de Heer,
de God der hemelse machten
Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.
Hosanna in den hoge
Gezegend Hij die komt in de Naam van de Heer.
Hosanna in den hoge

BELIJDENIS NA CONSECRATIE

Pastoor: Verkondigen wij het mysterie van het geloof
Allen: *Heer Jezus, wij verkondigen uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert,
dat Gij verrezen zijt.*

DOXOLOGIE

Pastoor: Door Hem en met Hem en in Hem

Allen: Amen

Pastoor: zal uw Naam geprezen zijn,
Heer, onze God, almachtige Vader

Allen: Amen

Pastoor: In de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid.

Allen: Amen

BIDDEN GEBED DES HEREN

In gemeenschap, verbonden met Christus
en alle christenen wereldwijd,
durven wij vertrouwen vol te bidden....

***Onze Vader die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd, uw rijk kome,
uw wil geschiedde op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.***

Verlos ons Heer, van alle kwaad,
geef genadig vrede in ons harten
dat wij, gesteund door uw barmhartigheid,
altijd vrij mogen zijn van zonde,
en beveiligd tegen angst en onrust,
terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop,
de komst van onze Verlosser, Jezus Christus.

***Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.***

VREDESGEBED EN WENS

AGNUS DEI (Mis VIII)

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: Dona nobis pacem.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, Geef ons de vrede.

COMMUNIEGANG GELOVIGEN

ORGELSPEL

LIED NA DE COMMUNIE

“Panis angelicus”

Panis angelicus, fit panis hominum;

Dat panis coelicus figuris terminum:

O res mirabilis!

Manducat Dominum,

pauper, servus et humilis.

***Brood van de engelen wordt het brood van mensen;
Het brood van de hemel maakt een einde aan de schaduwen:***

O, groot wonder!

Dienaren, arm en nederig, nuttigen hun Heer

GEBED

BEZINNING

LIED

*Blijf mij nabij, wanneer het avond is,
wanneer het licht vergaat in duisternis.
Wanneer geen mens mijn hulpeloosheid ziet.
Bid ik tot U o Heer, verlaat mij niet.*

*Reik mij Uw hand en spreek Uw reddend woord,
wijs mij de weg en leidt mij veilig voort.
Blijf mij nabij in vreugde en verdriet,
ik heb U lief o Heer, verlaat mij niet.*

*Wanneer Uw licht mij voorgaat in de nacht,
wanneer ik hoor dat U mij thuis verwacht,
dan weet ik Heer, dat U mijn zwakheid ziet,
dan zeg ik dank want U verlaat mij niet.*

OVERBRENGEN HEILIG SACRAMENT

STILLE AANBIDDING

AANBIDDINGSLIED

(a-capella)

**Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.**

**Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio.
Amen**

Vertaling:

Laten wij dan, diep gebogen,
prijzen 't grote Sacrament:
Dat de oude wetten wijken
voor het nieuwe Testament.
Geve het geloof inzicht,
waar het zintuig niets herkent.

Aan de Vader, aan de Zoon
ook weze lof en eer gebracht:
Steeds zal men Hun beiden brengen
eer en roem en hulde en kracht.
Hem die voortkomt uit Hen beiden,
zij gelijke dank gebracht. Amen

AFSCHEIDSREDE

*de afscheidsrede wordt gelezen
ondertussen het altaar ontbloot*

- Voorg.: Zij kwamen nu aan
bij een landgoed dat Getsémanè heette.
Daar zei Jezus tot zijn leerlingen:
- Pastoor: “Blijf hier zitten terwijl Ik bid.”
- Voorg: Hij nam Petrus, Jacobus
en Johannes met zich mee
en begon zich ontsteld en beangst te voelen.
Hij sprak tot hen:
- Pastoor: “Ik ben bedroefd tot stervens toe.
Blijf hier en waak.”
- Pastoor: Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.
- Allen: *Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.***
- Voorg.: Nadat Hij een weinig verder was gegaan
wierp Hij zich ter aarde en bad dit uur,
dat als het mogelijk was
dit aan Hem voorbij mocht gaan.
- Pastoor: “Abba Vader”, voor U is alles mogelijk,
laat deze beker Mij voorbijgaan.
Maar toch: niet wat Ik, maar wat U wilt”.
- Pastoor: Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.
- Allen: *Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.***
- Voorg.: Toen ging Jezus terug en vond hen in slaap
en Hij sprak tot Petrus:

Pastoor: “Simon, slaap je?
Ging het dan je krachten te boven
een uur met Mij te waken?

Waak en bidt
dat je niet op de bekoring ingaat.
De Geest is wel gewillig,
maar het vlees is zwak.”

Pastoor: Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.

**Allen: *Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.***

Voorg.: Teruggekomen vond Hij hen weer in slaap,
hun oogleden waren zwaar.
Ze wisten niet
wat ze Hem moesten antwoorden.
Toen sprak Hij voor de derde maal tegen hen:

Pastoor: “Slaap dan maar door en rust uit.
Het is zover, het uur is gekomen:
zie de mensenzoon wordt overgeleverd
in de handen van de zondaars.
“zie mijn verrader is nabij.”

Pastoor: Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.

**Allen: *Blijf bij mij, en waak met mij,
waak hier en bidt, waak hier en bidt.***

ER IS GEEN ZEGEN

**MEN KAN IN DE KERK ACHTER BLIJVEN
VOOR STILLE AANBIDDING
EN IN DE ZIJKAPEL EEN ZITPLEK ZOEKEN
OF
MEN VERLAAT IN STILTE DE KERK**

